Posudek bakalářské práce

Posudek vedoucí práce				
Studijní program	Specializace v pedagogice			
Studijní obor	Německý jazyk se zaměřením na vzdělávání			
Název práce	**Homoparentalita v německy psaných knížkách pro děti**			
Autor/ka práce	**Barbora Matějková**			
Vedoucí práce	PhDr. Tamara Bučková, Ph.D.			
Oponent/ka práce	Mgr. Eva Markvartová, Ph.D.			
Hodnocení práce				
Obsah práce	**odpovídá názvu práce**	odpovídá s připomínkou	odpovídá s výhradou	neodpovídá názvu práce
Struktura práce	**odpovídá zcela tématu**	odpovídá s připomínkou	odpovídá s výhradou	neodpovídá požadavkům
Formální úprava	**odpovídá požadavkům**	odpovídá s připomínkou	odpovídá s výhradou	neodpovídá požadavkům
Citace v práci	**odpovídají normě**	odpovídají s připomínkou	odpovídají s výhradou	neodpovídají
Přílohy práce	**vhodně doplňují téma**	netýkají se tématu	jsou nevhodné k tématu	nejsou v práci uvedeny
Seznam literatury	**odpovídá tématu**	odpovídá s připomínkou	odpovídá s výhradou	neodpovídá
Počet stran práce	**odpovídá požadavkům**	odpovídá s připomínkou	odpovídá s výhradou	neodpovídá požadavkům
Celkové zpracování tématu	odpovídá požadavkům	**odpovídá s připomínkou**	odpovídá s výhradou	neodpovídá
Celkové hodnocení			vyhověl/a	nevyhověl/a
Doporučení k obhajobě			**doporučuji**	nedoporučuji

Celková charakteristika

Práce Barbory Matějkové se zabývá oblastí literární vědy a didaktiky literatury. Zabývá se oblastí genologie, respektive narativem obrázkových knížek (a okrajově i knížek prvního čtení) s tématem duhových rodin, a posléze zprostředkováním tohoto tématu ve výuce. Duhové rodiny jsou tématem, které je spíše tolerováno (či mnohdy i trpěn), než kterému by byla (alespoň v ČR) věnována větší pozornost v nejrůznějších oblastech. Toto tvrzení pak mnohonásobně platí i v oblasti původní literární tvorby pro děti.

Jako středobod předkládané práce lze označit knížky, jejichž primárními adresáty jsou předškolní děti a začínající čtenáři. Téma je zasazeno do legislativního rámce vymezeného Spolkovou republikou Německo, Rakouskem, Švýcarskem a Českou republikou. Tento přesah lze chápat jako překlenutí původní adresnosti směrem ke starším čtenářům, jimiž mohou být – z pohledu výuky němčiny jako cizího jazyka v ČR – i žáci na druhém stupni základních škol nebo středoškoláci.

Komentáře k jednotlivým částem

Vstupní pojednání o legislativě svědčí o kognitivním a věcném uchopení tématu, neboť vychází ze společenského kontextu, a přináší cenné shrnutí současného stavu dané problematiky.

V literárněvědném zkoumání Barbora Matějková vychází z vymezení pojmů literatura pro děti a obrázková knížka (Bilderbuch), respektive z různých asociací a jazykových konotací, které tento termín vyvolává v německém a českém jazyce a z částečně odlišného vnímání tohoto termínu. Stěžejní část literárněvědné části představuje detailní představení tří obrázkových knížek a dvou pro začínající čtenáře, jejichž charakteristickým znakem je mimo jiné i hojný výskyt ilustrací. Bakalariantka na všechny uvedené tituly nahlíží z perspektivy knihy jako média zprostředkujícího text. Zabývá se tedy knihou jako takovou, postupuje od jejího uspořádání (edice, doprovodných textů, grafické komponenty) k textu a ilustracím. Pozornost je zde cílena na jednotlivé subžánry a širokou škálu možností, jimiž lze o zkoumaném problému vyprávět, a

přitom vycházet ze synestetického vnímání textu. Oceňuji výběr děl – v práci jsou zastoupena fiktivní vyprávění založená na hře s obrazem (*Das Zebra unterm Bett* od Markuse Orthse a Kerstin Mayerové), vyprávění založená na skutečné, byť málo uvěřitelné události (*Zwei Papas für Tango* od Edith Schreiber-Wickeové a Caroly Holandové), příběhy budící dojem autenticity a texty blížící se k uměleckonaučné literatuře (např. *Alles Familie! Vom Kind der neuen Freundin vom Bruder Papas früheren Frau und anderen Verwandten* od Alexandry Maxneirové a Anke Kuhlové).

Literárně-didaktická část představuje možnou aplikaci tématu ve výuce na středních školách. Bakalariantka se rozhodla pro didaktickou adaptaci obrazové knížky *Zwei Papas für Tango* pro výuku v maturitním semináři. Nastíněný projekt obsahuje všechny části, které jsou v didaktické adaptaci děl požadovány, a které jsou promyšleny do nejmenšího detailu a perfektně zpracovány. Představují syntézu zážitkového i kognitivního učení a dokazují velmi dobré předpoklady bakalariantky pro učitelskou profesi.
Součástí závěru práce je krátké zamyšlené nad výsledky práci i aktuálnosti tématu.

Formální vypracování
Práce Barbory Matějkové je vypracována v českém jazyce s německojazyčným resumé. Obsahuje celkem 66 stran textu a 25 příloh. Práce má standardní členění. Po odborné stránce zcela odpovídá požadavkům kladeným na bakalářskou práci. V české části bohužel zůstaly hojněji zastoupené jazykové, a to především, stylistické chyby. K německojazyčnému shrnutí nemám připomínek. Vybrané úryvky z textů a spolu s nimi ilustrace v přílohách velmi pěkně přibližujících odlišný přístup autorů k danému tématu. Všechny scany se vyznačují vysokou technickou kvalitou. Součástí příloh je rozpracování didaktické části do formy plánu jednotlivých vyučovacích hodin.
Resumé v němčině odpovídá požadavkům kladeným na absolventku bakalářského studia.
Seznam literatury lze vyhodnotit jako bohatý a vhodně vybraný.

Celkové hodnocení
Z práce je zřejmé zaujetí bakalariantky tématem. V oblasti germanistických zkoumání je tato práce první prací v ČR, která se zabývá vysoce aktuální tematikou duhových rodin ve spojitosti s literaturou pro děti. Přináší tedy i první, a to výborně vypracované didaktické náměty s tímto tématem.
Pozitivně lze hodnotit i volbu jazyka, neboť duhové rodiny jako téma literatury pro děti dosud nebyly náležitě zpracovány ani v bohemistice. Na druhou stranu se fakt, že se bakalariantka rozhodla psát o dosud většinou nepřeložených knihách v češtině, a zároveň skutečnost, že vycházela především z německojazyčných sekundárních pramenů, negativně odrazil na jazykovém stylu. Oceňuji samostatnost bakalariantky a zároveň konstruktivnost, jíž se vyznačovaly průběžné konzultace. Nicméně je nutné konstatovat, že všechny korektury nebyly zaneseny. Jako příklad uvádím absenci autorů analyzovaných knížek v klíčových subkapitolách a jejich uvedení až v seznamu literatury, neúplnou eliminaci předložky „skrze“ jako projekci německé lexikální jednotky „durch“.
Výborně hodnotím didaktickou adaptaci knihy *Zwei Papas für Tango*. Výborné grafické provedení práce velkým dílem přispívá k názorné prezentaci analyzovaných děl.
Práci Barbory Matějkové lze i přes výše uvedené nedostatky celkově hodnotit jako přínos současnému zkoumání současnému zkoumání literatury pro děti, které navíc vychází z aspektu interkulturality.
Práci doporučuji k obhajobě.

Otázky a náměty k diskusi při obhajobě
Co bylo na Vaší práci oproti Vašim očekáváním nejtěžší a co šlo naopak snáze, než jste předpokládala?

Odolena Voda, 26.08.2023 PhDr. Tamara Bučková, Ph.D.